

*Utskottet för sysselsättning och sociala frågor
Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor*

2023/0393(COD)

29.1.2024

*****I**

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om utvidgning av direktiv [XXXX] till att omfatta tredjelandsmedborgare som är lagligen bosatta i en medlemsstat
(COM(2023)0698 – C9-0398/2023 – 2023/0393(COD))

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor
Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

(Gemensamt utskottsförfarande – artikel 58 i arbetsordningen)

Föredragande: Antonius Manders, Alice Kuhnke

Teckenförklaring

- * Samrådsförfarande
- *** Godkännandeförfarande
- ***I Ordinarie lagstiftningsförfarande (första behandlingen)
- ***II Ordinarie lagstiftningsförfarande (andra behandlingen)
- ***III Ordinarie lagstiftningsförfarande (tredje behandlingen)

(Det angivna förfarandet baseras på den rättsliga grund som angetts i förslaget till akt.)

Ändringsförslag till ett förslag till akt

När parlamentets ändringsförslag utformas i två spalter gäller följande:

Text som utgår markeras med *fetkursiv stil* i vänsterspalten. Text som ersätts markeras med *fetkursiv stil* i båda spalterna. Ny text markeras med *fetkursiv stil* i högerspalten.

De två första raderna i hänvisningen ovanför varje ändringsförslag anger vilket textavsnitt som avses i det förslag till akt som behandlas. Om ett ändringsförslag avser en befintlig akt som förslaget till akt är avsett att ändra innehåller hänvisningen även en tredje och en fjärde rad. Den tredje raden anger den befintliga akten och den fjärde vilken bestämmelse i denna akt som ändringsförslaget avser.

När parlamentets ändringsförslag utformas som en konsoliderad text gäller följande:

Nya textdelar markeras med *fetkursiv stil*. Textdelar som utgår markeras med symbolen ■ eller med genomstrykning. Textdelar som ersätts anges genom att ny text markeras med *fetkursiv stil* och text som utgår stryks eller markeras med genomstrykning.

Sådana ändringar som endast är tekniska och som gjorts av de berörda avdelningarna vid färdigställandet av den slutliga texten markeras däremot inte.

INNEHÅLL

Sida

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION.....	4
--	---

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om utvidgning av direktiv [XXXX] till att omfatta tredjelandsmedborgare som är lagligen bosatta i en medlemsstat (COM(2023)0698 – C9-0398/2023 – 2023/0393(COD))

(Ordinarie lagstiftningsförfarande: första behandlingen)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentet och rådet (COM(2023)0698),
 - med beaktande av artiklarna 294.2 och 79.2 b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, i enlighet med vilka kommissionen har lagt fram sitt förslag för parlamentet (C9-0398/2023),
 - med beaktande av artikel 294.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
 - med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande av den ... 2023¹,
 - med beaktande av Regionkommitténs yttrande av den ... 2023²,
 - med beaktande av artikel 59 i arbetsordningen,
 - med beaktande av betänkandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor och utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor (A9-0000/2024).
1. Europaparlamentet antar nedanstående ståndpunkt vid första behandlingen.
 2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att på nytt lägga fram ärendet för parlamentet om den ersätter, väsentligt ändrar eller har för avsikt att väsentligt ändra sitt förslag.
 3. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända parlamentets ståndpunkt till rådet, kommissionen och de nationella parlamenten.

¹ EUT C xxx, xx.xx.xxxx, s. x. /Ännu ej offentliggjort i EUT.

² EUT C xxx, xx.xx.xxxx, s. x. /Ännu ej offentliggjort i EUT.

Ändringsförslag 1

Förslag till direktiv Skäl 1

Kommissionens förslag

(1) I syfte att underlätta för personer med funktionsnedsättning att utöva sina rättigheter när de under en kort period reser till eller besöker en annan medlemsstat, har direktiv .../... [förslaget till direktiv]³ fastställt ramen, reglerna och de gemensamma villkoren, inbegripet en gemensam standardiserad modell, för ett EU-intyg om funktionsnedsättning som bevis på erkänd funktionsnedsättning för **att ge** tillgång till särskilda villkor eller positiv särbehandling som erbjuds av privata aktörer eller offentliga myndigheter för en rad olika tjänster, verksamheter och faciliteter, även när de inte tillhandahålls mot ersättning, och för ett EU-parkeringsstillstånd för personer med funktionsnedsättning, som bevis på deras erkända rätt till parkeringsvillkor och parkeringsmöjligheter som är reserverade för personer med funktionsnedsättning⁴.

³ COM(2023) 512 final.

⁴ COM(2023) 512 final.

Ändringsförslag

(1) I syfte att underlätta för personer med funktionsnedsättning att utöva sina rättigheter när de under en kort period reser till eller besöker en annan medlemsstat, har direktiv .../... [förslaget till direktiv]³ fastställt ramen, reglerna och de gemensamma villkoren, inbegripet en gemensam standardiserad modell, för ett EU-intyg om funktionsnedsättning som bevis på erkänd funktionsnedsättning för tillgång till **och åtnjutande av** särskilda villkor eller positiv särbehandling som erbjuds av privata aktörer eller offentliga myndigheter för en rad olika tjänster, verksamheter och faciliteter, även när de inte tillhandahålls mot ersättning, och för ett EU-parkeringsstillstånd för personer med funktionsnedsättning, som bevis på deras erkända rätt till parkeringsvillkor och parkeringsmöjligheter som är reserverade för personer med funktionsnedsättning⁴.

³ COM(2023) 512 final.

⁴ COM(2023) 512 final.

Or. en

Ändringsförslag 2

Förslag till direktiv Skäl 2

Kommissionens förslag

(2) För att **hjälpa** medlemsstaterna **att respektera och fullgöra deras nationella skyldigheter avseende likabehandling** och icke-diskriminering gentemot personer med funktionsnedsättning som är

Ändringsförslag

(2) För att **säkerställa att** medlemsstaterna **respekterar likabehandlingen av och fullgör sina skyldigheter avseende** icke-diskriminering gentemot personer med

tredjelandsmedborgare och lagligen bosatta på medlemsstaternas territorium och inte omfattas av direktiv [XXXX], och garantera att deras funktionsnedsättning erkänns i alla medlemsstater, och därmed underlätta utövandet av deras rätt att flytta eller resa till andra medlemsstater i enlighet med unionslagstiftningen och säkerställa att personer med funktionsnedsättning som är tredjelandsmedborgare *effektivare* kan delta och inkluderas i samhället på lika villkor som EU-medborgarna, är det nödvändigt att utvidga de regler, rättigheter och skyldigheter som fastställs i direktiv ../... till personer med funktionsnedsättning som är tredjelandsmedborgare och lagligen bosatta på en medlemsstats territorium och vars funktionsnedsättningsstatus har erkänts av den medlemsstaten, samt har rätt att flytta eller resa till andra medlemsstater i enlighet med unionslagstiftningen.

funktionsnedsättning som är tredjelandsmedborgare och lagligen bosatta på medlemsstaternas territorium och inte omfattas av direktiv [XXXX], och garantera att deras funktionsnedsättning erkänns i alla medlemsstater, och därmed underlätta utövandet av deras rätt att flytta eller resa till andra medlemsstater i enlighet med unionslagstiftningen och säkerställa att personer med funktionsnedsättning som är tredjelandsmedborgare *effektivt* kan delta och inkluderas i samhället på lika villkor som EU-medborgarna, är det nödvändigt att utvidga de regler, rättigheter och skyldigheter som fastställs i direktiv ../... till personer med funktionsnedsättning som är tredjelandsmedborgare och lagligen bosatta på en medlemsstats territorium och vars funktionsnedsättningsstatus har erkänts av den medlemsstaten, samt har rätt att flytta eller resa till andra medlemsstater i enlighet med unionslagstiftningen.

Or. en

Ändringsförslag 3

Förslag till direktiv Skäl 3

Kommissionens förslag

(3) Medlemsstaterna ska därför vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att reglerna för behörighet, utfärdande, förnyelse eller återkallande, ömsesidigt erkännande och dataskydd för EU-intyget om funktionsnedsättning och EU-parkeringsstillståndet för personer med funktionsnedsättning som bevis på funktionsnedsättning respektive rätten till parkeringsvillkor och parkeringsmöjligheter som är reserverade för personer med funktionsnedsättning, samt rättigheter för förmånstagare, inbegripet tillgång på lika villkor till alla särskilda villkor eller positiv särbehandling när det gäller tjänster, verksamheter eller

Ändringsförslag

(3) Medlemsstaterna ska därför vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att reglerna för behörighet, utfärdande, förnyelse eller återkallande, ömsesidigt erkännande och dataskydd för EU-intyget om funktionsnedsättning och EU-parkeringsstillståndet för personer med funktionsnedsättning som bevis på funktionsnedsättning respektive rätten till parkeringsvillkor och parkeringsmöjligheter som är reserverade för personer med funktionsnedsättning, samt rättigheter för förmånstagare, inbegripet tillgång på lika villkor till alla särskilda villkor eller positiv särbehandling när det gäller tjänster, verksamheter eller

faciliteter, även när de inte tillhandahålls mot ersättning, eller parkeringsvillkor och parkeringsmöjligheter som erbjuds eller reserveras för personer med funktionsnedsättning eller personer som medföljer eller hjälper dem, inbegripet deras personliga assistent/er, enligt direktiv.../... även gäller tredjelandsmedborgare som är lagligen bosatta i unionen och som har rätt att flytta eller resa till andra medlemsstater i enlighet med unionslagstiftningen.

faciliteter, även när de inte tillhandahålls mot ersättning, eller parkeringsvillkor och parkeringsmöjligheter som erbjuds eller reserveras för personer med funktionsnedsättning eller personer som medföljer eller hjälper dem, inbegripet deras personliga assistent/er, **oavsett nationalitet**, enligt direktiv.../... även gäller tredjelandsmedborgare som är lagligen bosatta i unionen och som har rätt att flytta eller resa till andra medlemsstater i enlighet med unionslagstiftningen.

Utfärdandet av EU-intyget om funktionsnedsättning och EU-parkeringstillståndet för personer med funktionsnedsättning bör vara kostnadsfritt för kortinnehavaren. EU-intyget om funktionsnedsättning bör utfärdas eller förnyas av bosättningsmedlemsstaten direkt om detta redan föreskrivs i det nationella förfarandet för bedömning och erkännande av funktionsnedsättning, eller efter ansökan från personen med funktionsnedsättning eller kortinnehavaren. I de fall där EU-intyget om funktionsnedsättning inte utfärdas direkt bör personer med funktionsnedsättning vederbörligen informeras om möjligheten att ansöka om intyget.

Or. en

Ändringsförslag 4

Förslag till direktiv Skäl 3a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(3a) Tredjelandsmedborgare med funktionsnedsättning, särskilt kvinnor och flickor, löper större risk att utsättas för intersektionell diskriminering. I FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning framhävs de svåra förhållanden som råder för personer med funktionsnedsättning som

utsätts för diskriminering på flera grunder eller grova former av diskriminering på grund av ras, hudfärg, kön, språk, religion, politisk eller annan åskådning, nationell, etnisk, ursprunglig eller social härkomst, egendom, börd, ålder eller ställning i övrigt. I konventionen erkänns särskilt jämställdhetsprincipen, och det konstateras att kvinnor och flickor med funktionsnedsättning ofta löper större risk och utsätts för diskriminering på flera grunder och intersektionell diskriminering samt att konventionsstaterna bör vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa kvinnors och flickors fulla och lika åtnjutande av alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter. Därför måste EU-intyget om funktionsnedsättning och EU-parkeringsställandet för personer med funktionsnedsättning präglas av ett tydligt jämställdhetsperspektiv och bidra till att förbättra den fria rörligheten, särskilt för kvinnor och flickor med funktionsnedsättning. I det sammanhanget bör konventionen om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet, som unionen är part i, vägleda inrättandet och genomförandet av EU-intyget om funktionsnedsättning och EU-parkeringsställandet för personer med funktionsnedsättning.

Or. en

Ändringsförslag 5

Förslag till direktiv
Skäl 3b (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(3b) EU-intyget om funktionsnedsättning bör inte krävas som bevis på funktionsnedsättningsstatus för att personer med funktionsnedsättning eller personer som medföljer eller hjälper

dem, inbegripet deras personliga assistenter eller assistansdjur, ska få tillgång till eller kunna utöva rättigheter som föreskrivs i andra delar av unionsrätten eller den nationella rätten, inbegripet rätten till särskilda förmåner, särskilda villkor eller positiv särbehandling.

Or. en

Ändringsförslag 6

Förslag till direktiv
Skäl 3c (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(3c) På grundval av de erfarenheter som gjorts i och med införandet och genomförandet av EU-intyget om funktionsnedsättning och EU-parkeringsstillståndet för personer med funktionsnedsättning med avseende på genomförandet av detta direktiv bör kommissionen bedöma om det är nödvändigt, genomförbart och möjligt att införa ett EU-intyg för äldre.

Or. en

Ändringsförslag 7

Förslag till direktiv
Skäl 3d (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(3d) Personliga assistenter, oavsett nationalitet, medföljer eller hjälper personer med funktionsnedsättning eller bistår dem vid behov med aktiviteter i det dagliga livet inom ramen för ett avtalsförhållande i enlighet med nationell rätt och praxis, med syftet att uppmuntra personligt oberoende, underlätta delaktighet i lokalsamhället och främja ett självständigt liv för personer med

Ändringsförslag 8

Förslag till direktiv Skäl 8

Kommissionens förslag

(8) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att förbättra möjligheterna att flytta eller resa till andra medlemsstater, för personer med funktionsnedsättning (eller personer som medföljer eller hjälper dem) och som är tredjelandsmedborgare och lagligen bosatta på en medlemsstats territorium och är berättigade att flytta eller resa till andra medlemsstater i enlighet med unionslagstiftningen, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av åtgärdens omfattning och verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

Ändringsförslag

(8) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen **att stärka utövandet av rätten till fri rörlighet för personer med funktionsnedsättning, inbegripet äldre personer, och** att förbättra möjligheterna att flytta eller resa till andra medlemsstater, för personer med funktionsnedsättning eller personer som medföljer eller hjälper dem, **inbegripet deras personliga assistenter, oavsett nationalitet,** och som är tredjelandsmedborgare och lagligen bosatta på en medlemsstats territorium och är berättigade att flytta eller resa till andra medlemsstater i enlighet med unionslagstiftningen, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av åtgärdens omfattning och verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

Ändringsförslag 9

Förslag till direktiv Artikel 1

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna ska säkerställa att de regler som fastställs i [direktiv (EU)]

Ändringsförslag

Medlemsstaterna ska säkerställa att de regler som fastställs i [direktiv (EU)]

XXXXX] tillämpas på tredjelandsmedborgare som inte omfattas av det direktivets tillämpningsområde och vars funktionsnedsättningsstatus och/eller rätt till parkeringsvillkor och parkeringsmöjligheter som reserveras för personer med funktionsnedsättning har erkänts av den medlemsstat där de är bosatta, samt på personer som medföljer eller hjälper dem, inbegripet deras personliga assistenter ***i den mening som avses i artikel 3 d i det direktivet.***

XXXXX] tillämpas på tredjelandsmedborgare som inte omfattas av det direktivets tillämpningsområde och vars funktionsnedsättningsstatus och/eller rätt till parkeringsvillkor och parkeringsmöjligheter som reserveras för personer med funktionsnedsättning, ***inbegripet äldre personer***, har erkänts av den medlemsstat där de är bosatta, samt på personer som medföljer eller hjälper dem, inbegripet deras personliga assistenter ***enligt artikel 3 d i det direktivet, oavsett nationalitet, och assistansdjur såsom ledarhundar eller assistanshundar.***

Or. en

Ändringsförslag 10

Förslag till direktiv Artikel 3a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Artikel 3a

- 1. Kommissionen ska i vederbörlig ordning underrätta Europaparlamentet om de bestämmelser i nationell rätt som medlemsstaterna antar inom det område som omfattas av detta direktiv.***
- 2. Senast den dd/mm/åå [tre år från och med den dag då detta direktiv börjar tillämpas] ska kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén överlämna en rapport med en särskild intersektionalitets- och jämställdhetsanalys avseende inverkan av [direktiv (EU) XXXXX] på den fria rörligheten för personer med funktionsnedsättning som är tredjelandsmedborgare med intersektionella identiteter, särskilt kvinnor och flickor.***
- 3. Senast den dd/mm/åå [tre år från och med den dag då detta direktiv börjar tillämpas] ska kommissionen till***

Europaparlamentet och rådet överlämna en bedömning av huruvida det är nödvändigt, genomförbart och möjligt att införa ett EU-intyg för äldre.

Or. en

Ändringsförslag 11

Förslag till direktiv Artikel 4 – punkt 1 – stycke 1

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna ska *senast den dd/mm/åå* **[[Publicationsbyrån, inför datum för införlivandet av det direktiv som antagits genom förfarande 2023/0311 (COD)]] anta och offentliggöra** de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa *direktivet*. De ska genast *till* kommissionen *överlämna texterna till dessa bestämmelser*.

Ändringsförslag

Medlemsstaterna ska *sätta i kraft* de *bestämmelser i* lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa *detta direktiv senast den ... [datum för införlivandet av det direktiv som antagits genom förfarande 2023/0311 (COD)]*. De ska genast *underrätta* kommissionen *om detta*.

Or. en

Ändringsförslag 12

Förslag till direktiv Artikel 4 – punkt 1 – stycke 3

Kommissionens förslag

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

Ändringsförslag

(Berör inte den svenska versionen.)

Or. en

Ändringsförslag 13

Förslag till direktiv Artikel 4 – punkt 2

Kommissionens förslag

2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om texten till de **centrala** bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Ändringsförslag

2. Medlemsstaterna ska **senast den dd/mm/åå [datum för införlivandet av det direktiv som antagits genom förfarande 2023/0311 (COD)]** underrätta kommissionen om texten till de bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Or. en